

ŠTATÚT SOCIÁLNEHO PEDAGÓGA

Základná škola s materskou školou Brusno

I. časť

Základné ustanovenia

Čl. 1

Postavenie sociálneho pedagóga

(1) Národná rada SR sa 24.júna 2009 uzniesla na Zákone o pedagogických a odborných zamestnancoch, ktorý zahŕňa sociálneho pedagóga do kategórie odborných zamestnancov škôl a školských zariadení, zariadení sociálnych služieb, zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zariadení pracovnej rehabilitácie pre plnoleté osoby, kde sa vykonáva výchova, výchovné poradenstvo alebo vzdelávanie plnoletých osôb a niektorých ďalších organizácií kontinuálneho vzdelávania. Posilňuje výchovnú funkciu výchovno-vzdelávacích inštitúcií, prípadne dopĺňa spektrum špeciálnych a špecializovaných služieb aj ohrozeným, postihnutým či narušeným jedincom v tom prostredí, kde sa realizuje ich výchova, vzdelávanie, rehabilitácia alebo reedukácia.

(2) Sociálny pedagóg je pedagogický zamestnanec školy. Do funkcie ho menuje riaditeľ, ktorému zodpovedá za plnenie úloh.

(3) Sociálny pedagóg v škole je rovnocenným odborným pracovníkom, ktorý spolupracuje v tíme pedagogických a odborných pracovníkov školy v záujme vytvárania priaznivých podmienok výchovy žiakov, rozvoja ich osobnosti, a to v dvoch základných smeroch:

- priamou výchovnou činnosťou, sociálnou výchovou, podporovaním pozitívnych sociálnych javov, podporou prosociálnych foriem správania žiakov,
- korekciou nepriaznivých sociálnych vplyvov, ktoré narúšajú edukačný proces, reedukáciou narušených kognitívnych, emocionálnych, vôľových a sociálnych funkcií osobnosti.

(4) Sociálny pedagóg plní úlohy školského poradenstva v otázkach výchovy, vzdelávania a profesijnej orientácie detí a v oblasti prevencie problémového a delikventného vývinu. Sprostredkúva prepojenie školy s odbornými zariadeniami, ktoré sa zaoberajú starostlivosťou o deti. Poskytuje poradenstvo najmä pre deti a žiakov ohrozených sociálno-patologickými javmi, zo sociálne znevýhodneného prostredia, drogovu závislých alebo inak znevýhodneným deťom. Poskytuje metodickú a informačnú pomoc pedagogickým pracovníkom školy a zákonným zástupcom dieťaťa, plní úlohy sociálnej výchovy, podpory prosociálneho, etického správania, sociálno-pedagogickej diagnostiky prostredia a vzťahov, sociálno-pedagogického poradenstva, prevencie sociálno-patologických javov a reedukácie správania. Vykonáva expertíznu činnosť a osvetovú činnosť. Cieľom jeho činnosti je zámerná cielená pozitívna socializácia žiakov vyplývajúca zo sociálno-pedagogickej analýzy prostredia a potrieb jej účastníkov.

II. časť

Klasifikácia a osobnosť sociálneho pedagóga

Čl. 2

Kvalifikácia sociálneho pedagóga

(1) Pre výkon funkcie sociálneho pedagóga sa vyžaduje vysokoškolské vzdelanie pedagogického smeru so špecializáciou „sociálna pedagogika“. Štúdium organizujú vysoké školy. Ďalej na vykonávanie tejto funkcie je nevyhnutná bezúhonnosť, zdravotná spôsobilosť a osobnostné odborné predpoklady.

Osobnosť sociálneho pedagóga

(1) Na výkon funkcie sociálneho pedagóga sa kladú náročné požiadavky na osobnostné a odborné predpoklady a kompetencie, najmä:

- zrelosť osobnosti a správania
- dobré komunikačné schopnosti
- empatia a vnímavosť pre potreby iných
- emocionálna stabilita, odolnosť voči stresu a frustrácii
- profesionalita a odbornosť
- plánovanie a kontrola vlastnej práce, motivácia prácou, iniciatíva a tvorivosť
- potreba sebavzdelávania a odborného rastu a ďalšie.

(2) Sociálny pedagóg má mať kvalitné vedomosti a zručnosti najmä v oblastiach:

- pedagogická diagnostika, screening, depistáž
- komunikácia a riešenie problémov
- individuálna konzultačná a poradenská činnosť
- práca so skupinou, skupinová dynamika
- práca s informáciami a metodická činnosť
- optimalizácia vzdelávacieho, profesijného a sociálneho vývinu
- prevencia závislostí a iných sociálno-patologických javov a ďalšie.

III. časť

Náplň práce sociálneho pedagóga, metódy a formy práce

Čl. 3

Náplň práce sociálneho pedagóga

Sociálny pedagóg plní úlohy:

- sociálnej výchovy
- podpory prosociálneho, etického správania
- sociálno-pedagogickej diagnostiky prostredia a vzťahov
- sociálno-pedagogického poradenstva

- prevencie sociálno-patologických javov
- reedukácie správania
- vykonáva expertízu a osvetovú činnosť

- uskutočňuje v spolupráci s triednymi učiteľmi vyhľadávanie žiakov s problémami vo výchove a vývine osobnosti. Zabezpečuje pre nich výchovné a výchovno-poradenské aktivity a podľa potreby sprostredkúva psychologické a iné odborné služby a starostlivosť.

- poskytuje konzultácie žiakom a ich zákonným zástupcom, ako aj pedagogickým zamestnancom školy pri riešení výchovno-vzdelávacích problémov žiakov v škole, porúch správania a prežívania (emocionality). Okrem individuálneho poradenstva realizuje aj tzv. kooperatívne poradenstvo, ktoré je založené na štruktúrovanom rozhovore a spoločnom hľadaní riešení spolu s kolegami učiteľmi, prípadne aj inými odbornými pracovníkmi.

- zabezpečuje a spolupodieľa sa na realizácii účelových primárnych preventívnych aktivít pre žiakov a rodičov, najmä besied a skupinových stretnutí, na aktuálne témy z oblasti učenia a vzdelávania, správania a medziľudských vzťahov, adaptácie, záťaže, profesijnej orientácie, prevencie závislostí a iných sociálno-patologických javov a i. V sekundárnej prevencii ide o včasné rozpoznanie a zachytenie psychických, sociálnych a emocionálnych porúch u detí.

- zameriava sa na odhaľovanie skrytých negatívnych javov /šikanovanie, toxikománia a iné závislosti, depresívne a úzkostné stavy u detí, sociálnu depriváciu, poruchy učenia, poruchy sebaobranu, vzťahové problémy a pod./

-podieľa sa na reedukácii správania najmä v prípade porúch emocionality a správania formou výchovno-didaktického postupu.

- úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi a s koordinátorom prevencie, ako aj s pedagogicko-psychologickou poradňou a inými nadväznými organizáciami, pri zabezpečovaní úloh výchovného poradenstva.

- na pedagogických radách informuje pedagogických zamestnancov školy o výchovno-poradenských aktivitách a práci sociálneho pedagóga, ako aj o opatreniach potrebných pre riešenie problémov tried a jednotlivých žiakov. Dôsledne dodržiava a presadzuje v podmienkach školy zákon o ochrane osobných údajov.

- na vyžiadanie vypracúva odborné stanoviská k sociálno-pedagogickým problémom.

- aktívne sa zúčastňuje na pracovných poradách, seminároch a školeniach, organizovaných pre výchovných poradcov a sociálnych pedagógov.

Metódy a formy práce

- (1) Diagnostika prostredia
- (2) Intervencia
- (3) Poradenstvo
- (4) Prevencia

Sociálny pedagóg v práci využíva metódy kazuistiky, pozorovania, rozhovoru, experimentu, používa sociometriu, dotazníky, testy, analyzuje produkty a výkony žiakov, podľa možnosti navštevuje rodiny (problémových detí).

Sociálny pedagóg si o svojich zisteniach priebežne vedie vlastnú dokumentáciu, zakladá výsledky diagnostiky, vypracováva záverečné správy, vyhodnocuje plnenie svojho plánu.

IV. časť

Etika práce sociálneho pedagóga

Čl. 4

Etika práce sociálneho pedagóga

- dodržiava všeobecne platné ľudské práva a práva dieťaťa,
 - chráni práva a dôstojnosť jedincov, ktorým poskytuje poradenské služby, teda žiakov, učiteľov, rodičov, atď.,
 - uplatňuje len také prístupy vo svojej práci, ktoré odrážajú humanistický záujem a dôstojnosť a osobnú integritu jedincov,
 - zabezpečuje poradenské služby na školách a školských zariadeniach všetkým klientom, ktorí to požadujú alebo ktorí tieto služby potrebujú, bez ohľadu na ich rasu, národnosť, náboženskú príslušnosť, vek či handicap,
 - zoznámi sa s filozofiou, cieľmi, organizáciou a metodológiou školy, na ktorej pracuje,
 - rešpektuje klientovo právo voľby dobrovoľného vstupu do vzťahu či účasti na poradenských službách,
 - pracuje so žiakmi, učiteľmi a rodičmi žiakov nestranne bez ohľadu na ich fyzické, mentálne, emocionálne vlastnosti,
 - všetky údaje o osobných aspektoch jedinca považuje za prísne dôverné,
 - informuje vedenie školy, učiteľov, rodičov o svojich zisteniach, je zodpovedný za poskytovanie takých informácií, ktoré zabezpečujú zrozumiteľnosť pre všetkých,
 - zodpovedný je za zachovanie dôvernosti informácií o klientoch alebo výsledkoch a vyšetreniach,
 - kooperuje a zabezpečuje koordináciu služieb s inými odborníkmi pri plnení svojich cieľov, rešpektuje oblasti svojej a ich kompetencií,
 - spolupracuje s rodičmi pri práci s dieťaťom pri identifikácii problémov, hľadaní alternatív a stratégií riešení, konzultuje s nimi odporúčania a plány na pomoc dieťaťu pri zabezpečovaní psychického zdravia a osobnostného rozvoja,
 - pri výbere a použití postupov, stratégií, metód a techník prihliada na vek, pohlavie, socioekonomický a etnický pôvod klientov,
 - ak zistí, že klientov stav si vyžaduje služby mimo jeho kompetencie alebo pôsobnosti, alebo si vyžaduje pomoc a starostlivosť ďalšieho odborníka, odporúča ho inému kvalifikovanému odborníkovi,
- * celou svojou činnosťou sa podieľa na tvorbe dobrého mena školy v komunite.

V. časť

Záverečné ustanovenia

Sociálny pedagóg sa vo svojej práci opiera o smernice a pedagogické dokumenty, najmä:

- Zákon č. 245/2008 Z.z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Pedagogicko – organizačné pokyny MŠ SR pre školy, školské zariadenia a orgány verejnej správy v školstve na príslušný školský rok.

V Brusne 11.12.2017

Mgr. Alexander Šabo
riaditeľ školy